

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนที่เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในโครงการสายตรวจอาสาของสถานีตำรวจภูธรอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการสัมภาษณ์เชิงระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเฉพาะด้าน (Focus Group) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาจากวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาจากการสอบถามจากข้าราชการตำรวจที่มีประสบการณ์ และความรู้ในด้านงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และข้าราชการตำรวจที่รับผิดชอบงานด้านสายตรวจอาสา ของสถานีภูธรอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
3. ศึกษาจากภาคสนาม (Field Study) โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเฉพาะด้าน เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

1. ความเข้าใจของสายตรวจอาสาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสายตรวจอาสา สถานีตำรวจภูธรอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม จะศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งจัดทำขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดย แบบสอบถามมีลักษณะคำถาม 2 แบบ คือ คำถามปลายปิด (Closed-ended Questionnaires) โดยกำหนดคำถามที่มีคำตอบให้ผู้ตอบเลือกตอบตามที่กำหนด และ คำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ลักษณะชุมชนที่อาศัย ภาพลักษณ์ที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจของสายตรวจอาสา ประสิทธิภาพเกี่ยวกับอาชญากรรม ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดและ เติมคำในช่องว่าง จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจของสายตรวจอาสาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสายตรวจอาสา ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 9 ข้อ ในการดำเนินการวัดส่วนที่ 2 ในข้อคำถามจะตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยกำหนดคะแนนดังนี้

สำหรับคำถามเชิงบวก

- ตอบใช่	ให้	1	คะแนน
- ตอบไม่ใช่	ให้	0	คะแนน

สำหรับคำถามเชิงลบ

- ตอบใช่	ให้	0	คะแนน
- ตอบไม่ใช่	ให้	1	คะแนน

แปลความหมายระดับความรู้จากค่าพิสัยตามจำนวนข้อที่ตอบได้ถูกต้องแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

- ตอบคำถามได้ถูกต้อง 7-9 ข้อ หมายถึงมีความรู้ระดับสูง
- ตอบคำถามได้ถูกต้อง 4-6 ข้อ หมายถึงมีความรู้ระดับปานกลาง
- ตอบคำถามได้ถูกต้อง 1-3 ข้อ หมายถึงมีความรู้ระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของสายตรวจอาสา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผล ลักษณะคำถาม เป็นคำถามปลายปิด จำนวน 16 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ดังนี้

มาก	ให้	3	คะแนน
ปานกลาง	ให้	2	คะแนน
น้อย	ให้	1	คะแนน
ไม่เคย	ให้	0	คะแนน

การแปลความหมายของข้อมูล แบ่งเป็น 4 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.00-0.75	อยู่ในระดับไม่เคย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.76-1.50	อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.25	อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26-3.00	อยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาการดำเนินโครงการสายตรวจอาสา ที่มีต่อชุมชน จะศึกษาโดยการสัมมนาเชิงระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเฉพาะด้าน (Focus Group) ซึ่งผู้ศึกษาได้เตรียมคำถามไว้เพื่อง่ายต่อการเก็บข้อมูล เป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 6 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ

1. ทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะแล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปทำการทดสอบเบื้องต้นกับ อาสาสมัครสายตรวจอาสาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างอื่น จำนวน 30 ชุด

แล้วนำค่าที่ได้จากแบบสอบถาม (Pretest) มาคำนวณหาความน่าเชื่อถือด้วยค่าสัมประสิทธิ์ ของอัลฟา (Alpha) ของคอนบราซ (Cronbrach) ได้ค่าของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 ซึ่งเชื่อมั่นได้ว่า แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถครอบคลุมและอยู่ในเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาต่อไป

ประชากรที่ใช้ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งกลุ่มประชากร เป็น 2 กลุ่ม ตามรูปแบบของการเก็บข้อมูลดังนี้

แบบสอบถาม จะเลือกกลุ่มประชากรที่เข้าร่วมโครงการสายตรวจอาสา ซึ่งมีประมาณ 2,800 คน ในพื้นที่ 15 ตำบล 232 หมู่บ้าน โดยการสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามหลักการวิเคราะห์ของ Yamane ขนาดความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 ได้ตัวแทนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 200 คน ผู้ศึกษาใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการแบ่งสายตรวจอาสาตามกลุ่มที่อยู่อาศัย เป็น 15 กลุ่มตำบล และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเฉลี่ยตามอัตราส่วน ของสายตรวจอาสาในแต่ละตำบล ได้เป็นตัวแทนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 3.1
กลุ่มประชากรและขนาดของตัวอย่าง

ประเภทตัวอย่าง	จำนวนสายตรวจอาสา (คน)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ตำบลเมืองพาน	359	26
ตำบลเจริญเมือง	225	16
ตำบลแม่ฮ้อ	218	16
ตำบลหัวงัม	232	17
ตำบลทานตะวัน	134	10
ตำบลม่วงคำ	232	17
ตำบลเวียงห้าว	86	6
ตำบลสันกลาง	165	12
ตำบลดอยงาม	147	11
ตำบลธารทอง	140	10
ตำบลป่าหุ่ง	115	9
ตำบลแม่เย็น	114	9
ตำบลทรายขาว	194	15
ตำบลสันติสุข	129	10
ตำบลสันมะเค็ด	188	14
รวม	2,768	200

ที่มา: สถานีตำรวจภูธรอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย, “ข้อมูลสายตรวจอาสา,” 28 เมษายน 2549.

การสัมภาษณ์เชิงระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเฉพาะด้าน ผู้ศึกษาได้คัดเลือกกลุ่มประชากรโดยการสุ่มเลือกประชาชนที่ไม่ได้เป็นสายตรวจอาสา มา ตำบลละ 1 คน ได้กลุ่มประชากร 15 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมมนาเชิงระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเฉพาะด้าน ผู้ศึกษาได้เตรียมคำถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ เพื่อศึกษาถึงการดำเนินโครงการสายตรวจอาสาไปสอบถามกับประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 15 คน การตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามจำนวน 200 ชุด ไปสอบถามกับประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 200 คน ซึ่งในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง แล้วรับแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กลับด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 10 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้สำรวจความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้ลงรหัส และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลข้อมูลและจัดการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อนำเสนอและสรุปผลการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) ของคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและความเข้าใจของสายตรวจอาสาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสายตรวจอาสา
2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายถึงการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของกลุ่มตัวอย่าง
3. การหาค่าทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยทดสอบ ค่า t-test และ F-test

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ ระดับ 0.05

การนำเสนอข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการศึกษาในรูปแบบของตารางประกอบ การบรรยาย และแสดงข้อมูลทางสถิติวิเคราะห์และสถิติพรรณนา